

EEN KARIGE KERST?

Wanneer men ziet hoe het in het niet zo heilige land toegaat, dan wordt men droef of men nu christen, Arabier of jood is. De rechtsstaat en democratie in Israël staan onder druk, christenen hebben het in Israël en Palestina moeilijk en de Arabieren in die streken zien geen enkel zicht op vrede.

In het mediageweld over het kalifaat en de troebelen in Irak en Syrië lijkt het conflict Israël -Palestina bijkans vergeten. Met de succesvolle bezetting- en nederzettingenpolitiek lijkt Israël het conflict te hebben gewonnen en is vrede verder verwijderd dan ooit: je zult er maar wonen of dat nu Sderot of Yatta is.

Israël werd van lieveling van het westen een paria en zoekt nu bondgenoten bij dictatoriale regimes in Azië en Afrika. Wat een treurnis.

Er is steeds meer oog voor de ellende van Palestijnen in de westerse beschaafde wereldwijd, maar het debat verhardt zich.

Samenwerking tussen Kairos en Sabeel Nederland heeft geleid tot een stichting met honderden sympathisanten. Ze maken zich op om samen met anderen grote manifestaties te houden in 2017 : het jaar waarin we 50 jaar bezetting zullen betreuren. Dat doen ze om constant een ieder, eerst in de kerken maar ook verder in Nederland, bewust te maken, dat zwijgen geen optie meer is.

Te midden van het geweld en de verdeeldheid tracht de oecumenische beweging woorden van hoop, geloof en liefde te spreken ter ondersteuning van het streven naar vrede en gerechtigheid. De Wereldraad van Kerken houdt het doel - dezelfde rechten voor zowel Israël's als Palestijnen – vol hoop en in gebed constant in het oog.

Zou er in 2017 echt iets moois gaan gebeuren?

Kees Blok,
voorzitter Kairos-Sabeel
Nederland

SABEEL JERUZALEM EEN NIEUWE KOERS

Op 23 september hebben we als bestuur van Vrienden van Sabeel in Nederland gesproken met Omar Haramy, directeur van het Oecumenisch Centrum voor Palestijnse Bevrijdingstheologie 'Sabeel'. Hij praatte ons bij over de herstructurering van de organisatie in Jeruzalem: het werkterrein wordt verbreed en er worden onderafdelingen opgezet.

De werkzaamheden van Sabeel worden gestructureerd in drie werkvelden: Eenheid, Bevrijdingstheologie en Advocacy. Het werkveld Eenheid (Unity) wordt heel breed opgevat. Er wordt allereerst gewerkt aan oecumenische eenheid tussen de verschillende Palestijnse kerken en christelijke organisaties. Dit gebeurt onder de paraplu van de National Christian Coalition of Palestine (NCCP), waarbij men hoopt op een herleving van christelijk elan in Palestina. Dit omvat tevens theologische organisaties/instituten als Sabeel, Bethlehem Bible College, Al-Liqaa en Kairos. Ook de contacten met het Zweeds Theologisch Instituut in Jeruzalem vallen onder het werkveld Eenheid.

Het veld is echter nog breder: de contacten tussen moslims en christenen, en die tussen Israëliische Joden en Israëliische Arabieren/Palestijnen worden er ook in meegenomen. Sabeel wil hierin een rol spelen op het vlak van verzoening en de opbouw van onderling vertrouwen. Omar: "We gaan nu naar scholen in Jeruzalem, en straks ook in Bethlehem. Want het is belangrijk om bij de jeugd te beginnen; en ook bij priesters en voorgangers (clergy)."

Bijbel in concrete situatie

Het tweede werkveld is de Palestijnse Bevrijdingstheologie. Omar: "Er zijn nu 25 gespreksleiders met groepen die contextueel bijbellezen: wat reikt de Bijbel ons vandaag aan in onze concrete situatie? Daarmee werken we tegelijk aan gemeentebouw en geloofsgroei. Zo willen we de Palestijnse kerk van onderop laten herleven. De kerkleiding doet en regelt dit niet zelf, maar heeft er wel haar goedkeuring aan gegeven." Omdat de kerken in Palestina zwak zijn, wil Sabeel de competentie opbouwen om hen als parapluorganisatie ondersteuning te bieden.

Het bijzondere van Sabeel is dat het vanaf het grondvlak (grassroots) werkt. Daarom worden er gewone kerkmensen gezocht die als extra werkers bij Sabeel kunnen worden getraind. Deze groep moet veel groter en breder worden dan de kleine kring die er tot nu toe onder leiding van Naïm Ateek werkte. Een algemene vergadering van 30 personen moet een bestuur van negen mensen gaan kiezen dat de staf en de plaatselijke comités gaat aansturen.

De buitenwereld bereiken

Tot slot is er het werkveld van de Advocacy. Allereerst zijn er de publicaties: de wekelijkse digitale nieuwsbrief en het blad Cornerstone. Omar wijst erop dat ook wij vanuit Nederland daarvoor eigen punten kunnen aandragen. De nieuwsbrief bereikt tienduizenden mensen wereldwijd! Met klem zegt hij: 'Het novembernummer van Cornerstone heeft als thema "Vergeving". Léés het, doe er iets mee en geef ons alsjeblieft feedback, vooral op redactioneel en theologisch vlak. Daar help je ons echt mee!' Natuurlijk worden ook social media en de website ingezet.

Naast dit uitzenden van informatie klinkt er ook een uitnodiging: Come and See! De volledig georganiseerde Witness Visits onder leiding van Naïm Ateek en Omar Haramy vormen daarvan de ruggengraat, samen met Sabeel Conferenties. De tiende Sabeel Conferentie in 2017 wordt bijzonder: 100 jaar Balfour Declaration, 70 jaar VN verdelingsplan, 50 jaar bezetting, 30 jaar na de eerste intifada. Het thema is 'Religieus extremisme', zowel joods als islamitisch als christelijk. Omar voegt daaraan toe: 'Deze conferentie wil ook vieren wat jullie als Vrienden van Sabeel in Nederland de afgelopen 10 jaar hebben neergezet. Jullie hebben gezaaid, wortel geschoten en vrucht gedragen. We danken jullie daarvoor en vragen: hoe gaan jullie verder groeien?'

Johan van den Berg

ONTMOETING EUROPESE VRIENDEN VAN SABEEL

Van 12 t/m 14 oktober 2016 kwamen in het Duitse Stuttgart Vrienden van Sabeel-organisaties uit Europa bijeen: een twintigtal afgevaardigden uit Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Noorwegen, Zweden en Frankrijk. Uit Nederland namen deel Hettie Oudelaar en Igo Corbière. Vanuit Sabeel Jeruzalem (Palestina) was Shokri Omar Haramy aanwezig.

Als introductie gaf Omar de hoofdlijnen weer van de Bevrijdingstheologie van Sabeel. Sabeel, gestart in 1987, na de Eerste Intifada, wil werken vanuit geloof, en dat geloof relevant maken voor het (bezette) Land, als gereedschap voor bevrijding. Het bijbels verhaal van de bevrijding van het Joodse volk uit Egypte is het verhaal van bevrijding voor een ieder, ook en vooral nu het verhaal van bevrijding van het Palestijnse volk van zijn bezetter, de staat Israël.

Sabeel Jeruzalem vertaalt dit verhaal op allerlei manieren: in bijbelgroepen, zorg voor gemarginaliseerden, het samenbrengen van allerlei groepen christenen en het werken aan oecumene. Het verhaal van bevrijding wordt gelezen in de realiteit van Palestijnen hier en nu: dat is contextuele theologie. Omar vroeg ons als Vrienden van Sabeel (Friends of Sabeel, afgekort FOS) ons niet te beperken tot het steunen van Sabeel Palestina. Uit de verhalen van de verschillende vriendengroepen kwam naar voren dat in de meeste Europese landen het openlijk opkomen voor de zaak van de Palestijnen door kerk en regering niet altijd wordt gewaardeerd. Wij moeten als een grote community elk in eigen land, de bevrijdingstheologie vorm geven in onze specifieke lokale, nationale context. Sabeel Jeruzalem krijgt ook graag reacties terug van de Vrienden in Europa. Samen gaan wij de weg: Sabeel betekent 'Weg'.

Het Kairosdocument

Wij spraken over het Kairosdocument. Het kwam mede door Sabeel tot stand. Het inspireert velen, in en buiten het Land. Centraal staat het streven naar gerechtigheid en vrede voor iederéén in het Land: Israël en Palestina. De bezetting staat vrede en gerechtigheid in de weg, niet alleen voor Palestina, maar ook voor Israël: 'Save Israël, Stop Occupation' (SISO). Een twee-staten oplossing is dan ook een gepasseerd station, het zou etnische zuivering van de twee delen betekenen.

Drie principes

Door Omar werden drie principes benadrukt. Essentieel voor Sabeel zijn: Inclusiviteit, Gerechtigheid en Geweld-

loosheid. Dit resulteert in acties als petitie tegen kindergevangenschap en BDS, boycot, desinvesteringen en sancties. Met nadruk: BDS is middel en geen doel. Het gaat niet per se om alle drie de onderdelen B-D-S tegelijk.

De vriendengroepen voeren in hun land eveneens verschillende acties. In Nederland hebben Kairos en FOS NL besloten tot samenwerking om sterker te staan. Ook in de UK overweegt men dit. Omar roept op de conservatieve groepen en de christenzionisten te blijven uitdagen. Het is van belang ook jonge mensen te bereiken, bijvoorbeeld via Facebook, geografische afstanden vallen daarbij weg. Sabeel werkt samen met allerlei groepen, ook binnen de Islam. Voorwaarde is geweldloosheid.

De verzamelde vrienden van Sabeel namen na drie dagen van intensief samenzijn en discussiëren hartelijk afscheid van elkaar en reisden geïnspireerd huiswaarts.

Hettie Oudelaar en Igo Corbière

Donatie vergeten?

Zoals aangekondigd heb ik de bij mij bekende donateurs begin oktober een mailtje gestuurd. Daarop is massaal gereageerd. Met vreugde kan ik bijna dagelijks nieuwe bedragen in boeken.

Voorzover u nog geen donatie heeft over gemaakt kan dat natuurlijk nog altijd door Uw bijdrage zoals gebruikelijk te storten op nummer NL33INGB0003276280 ten name van Vrienden van Sabeel Nederland.

Hans van Alphen, penningmeester
hjvanalphen@planet.nl

SAMEN VOOR GEVANGEN PALESTIJNSE KINDEREN

Kinderen zijn vaak de eerste slachtoffers wanneer geweld uitbreekt, zeker als dat gericht is tegen burgerbevolking, zoals bij de bezetting van Palestina.

Kinderen zijn zelfs vaak expliciet doelwit van geweld. Op de weg naar school en terug of bij het doen van boodschappen worden kinderen vaak door Israëliëse militairen lastig gevallen. Vaak leidt dit ook tot arrestatie, soms als gevolg van kleine vergrijpen (zoals kiezeltjes gooien).

Een aantal Nederlandse organisaties werkt samen in een coalitie die het flagrante onrecht gericht tegen kinderen aan de kaak stelt. Dit zijn: Palestine Link (Palestijnen in Nederland) Gate 48 (Israëli in Nederland), Een Ander Joods Geluid, Defence for Children, Warchild, UCP (United Civilians for Peace), en Kairos-Sabeel.

Kinderen vanaf een jaar of twaalf, maar vaak ook jonger, worden nogal willekeurig gearresteerd voor vergrijpen waarop voor Israëliëse kinderen ten hoogste een opvoedkundig standje zou volgen. Kinderen worden daarbij soms midden in de nacht met veel lawaai en geweld gearresteerd. Velen worden vervolgens opgesloten, bijna steeds in eenzame opsluiting, zonder toegang van de ouders of andere familie, en in een schijnproces veroordeeld zonder advocaat, onder militair recht. De rechtsgang vindt plaats in het Hebreeuws, en zelden is daarbij een onafhankelijk advocaat aanwezig. Bezoek, ook na veroordeling, wordt vaak niet toegestaan.

Het structurele geweld dat kinderen en hun gezinnen wordt aangedaan is al vaak gerapporteerd, ook door speciale missies van Nederlandse deskundigen. Steeds werd dit opgevolgd door besprekingen met leden van de Tweede Kamer, door brieven en besprekingen en door organiseren van bijeenkomsten en tentoonstellingen om bewustwording te verkrijgen. En hoewel Israël al vele malen verbeteringen in het systeem beloofde, is daar tot nu toe niets van terechtgekomen.

De Nederlandse politiek zet geen stappen om aan de straffeloosheid van dit onrecht paal en perk te stellen. En vanuit kerken en organisaties is de druk kennelijk ook te klein om verandering af te dwingen. Voor Kairos-Sabeel is betrokkenheid bij deze zaak en bij de coalitie een van de manieren om het Palestijns lijden onder ogen te zien.

Jan van der Kolk

DAOUD NASSAR VAN THE TENT OF NATIONS IN NEDERLAND

ZATERDAG 4 FEBRUARI 2017 IN HOUTEN

Tent of Nations is een educatieve boerderij met het vredesproject van de Palestijns christelijke familie Nassar in Bethlehem.

Het motto van deze familie is: 'We refuse to be enemies'. Dat is het eerste herkenningpunt als je het terrein betreedt. Daoud spreekt tijdens deze vriendenmiddag over

uitdagingen, bedreigingen, het volhouden en creatief verzet. De bijeenkomst belooft een inspirerende middag te worden vol ontmoeting en creativiteit, met muziek en Palestijnse hapjes.

De bijeenkomst vindt plaats in de Opstandingskerk te Houten (naast NS station) op zaterdagmiddag 4 februari 2017, van 13.30 tot 17.00 uur.

Meer info op www.tentofnations.nl

Aanmelding via tentofnations@gmail.com

U bent van harte welkom!

Meta Floor, ambassadrice van The Tent of Nations

NIEUWE WEBSITE IN OPBOUW

Voor Kairos-Sabeel Nederland is Jan Willem Stam hard bezig aan de opbouw van een nieuwe website. Die gaat de twee afzonderlijke van nu vervangen. We hopen begin 2017 kairos-sabeel.nl in de lucht te hebben.

Veel vertrouwde rubrieken keren daar terug, zoals de Wave of Prayer, gebedsintenties van Sabeel Jeruzalem. U vindt ze nu elke week op vriendenvansabeel.nl. Ook het Thoracommentaar van rabbijn Jeremy Milgrom zal op de nieuwe website te vinden zijn. Het lezenswaardige "We hebben de neiging om de Bijbel achterstevoren te lezen", van november, is nu te vinden op kairopalestina.nl.